

Aarhus Kommune

Natur og Miljø
Afd. for Natur
Att. Kitla@aarhus.dk

12. august 2024
Side 1 af 21

Afgørelse om at Skovrejsningsprojekt/naturprojekt ved Vilhelmsborg ikke vurderes at påvirke miljøet væsentligt.

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø, Afdeling Natur har den 20. marts 2024 indgivet en ansøgning om screening for miljøvurderingspligt i henhold til miljøvurderingsloven til Aarhus Kommune om skovrejsningsprojekt/naturprojekt ved Vilhelmsborg Matr.nr.: 1ad og 1al, Vilhelmsborg Hgd., Mårslet. Arealet for det ansøgte projekt er ca. 99 ha.

Afgørelse

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, jf. miljøvurderingslovens §21¹. Projektet kan således gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport og uden kommunens tilladelse efter miljøvurderingsloven, jf. lovens § 15.

Aarhus Kommunes afgørelse er foretaget på baggrund af ansøgers oplysninger om projektet samt de modtagne høringssvar. Afgørelsen om, at projektet ikke skal miljøkonsekvensvurderes, begrundes med, at projektet efter en vurdering af kriterierne i lovens bilag 6 ikke antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, herunder ikke i væsentligt omfang at kunne medføre forurening, støjgener, eller påvirke landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige værdier.

Aarhus Kommune har ved afgørelsen lagt særlig vægt på, at projektet:

- Har til formål at højne biodiversiteten og bidrage til målsætningen om øget skov og natur i Aarhus Kommune.
- Er tilpasset med åbne sigtelinjer, således bevaringsværdigt landskab og kulturmiljø tilgodeses.
- Vil bidrage med øget CO₂ optag fra luften.
- Vurderes at have en positiv påvirkning på grundvandsbeskyttelsen.
- På sigt vil give anledning til reduceret næringsstofudledning, da arealet overgår fra landbrugsdrift til skov.

TEKNIK OG MILJØ

Plan og Byggeri
Aarhus Kommune

Lokalplanlægning og VVM

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 29 61 08 35

Sag: GEO-2024-060739
Dokumentnummer:
9336531

Sagsbehandler:
Ida Weldingh Pedersen

¹ LBK nr. 4 af 3/1 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Aarhus Kommunes uddybende bemærkninger til vurderingen fremgår af efterfølgende screeningsnotat.

10. juni 2024
Side 2 af 21

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden tre år efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Beskrivelse af projektet

I forbindelse med Aarhus Kommunes budgetforlig 2022 blev projektet "300 ha ny natur" besluttet. Det primære formål med projektet "300 ha ny natur" er at højne biodiversiteten og bidrage til målsætningen om øget skov og natur i Aarhus Kommune. Skovrejsningsarealet i denne sag udgør ca. 1/3 del af det samlede projekt "300 ha ny natur".

Projektarealet er ca. 99 ha stort og ses på kort 1 og 2 herunder. Et hoveddræn/rørlagt vandløb i den nordligste del af projektområdet genåbnes og der etableres et åbent vandløb. For at etablere det åbne vandløb, skal der flyttes jord til lavning indenfor projektarealet. Der er balance i jordflytningen således, at nuværende terrænhøjder ikke overstiges visuelt. De resterende dræn indenfor projektarealet nedlægges.

Kort 1. Oversigtskort med rød markering af projektområde

10. juni 2024
Side 3 af 21

Kort 2. Oversigtskort over projektområdet

10. juni 2024
Side 4 af 21

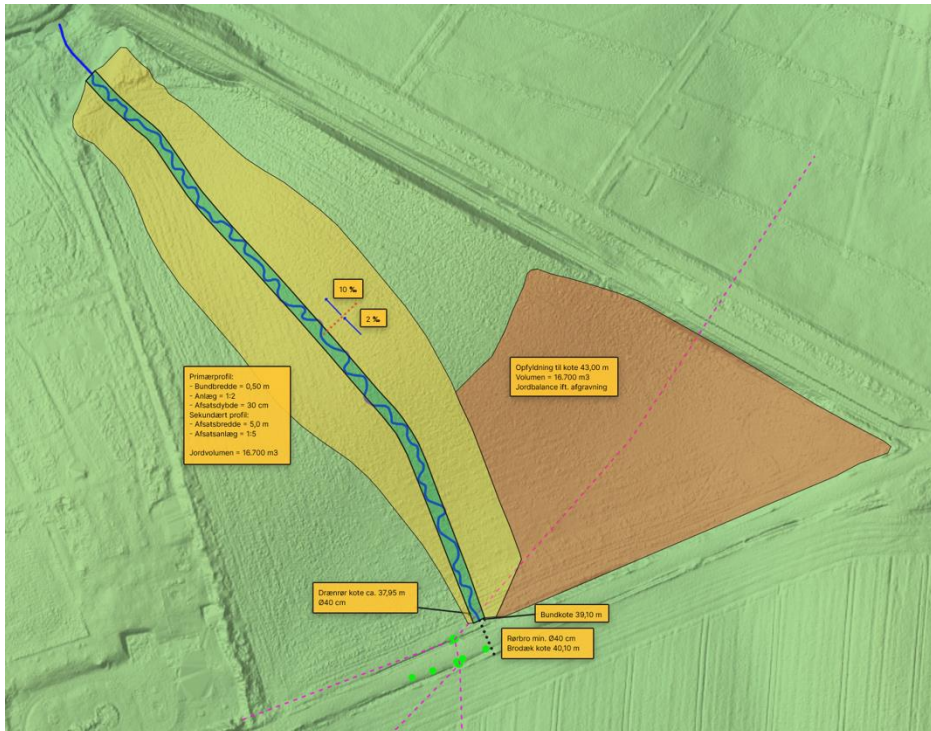

ALØ
Bøg
Eg
Eng
Krat
P-plads
Skovbryn
Skoveng
Sø
Urørt

Kort 3. Kort over den del af området hvor der etableres skov og naturarealer.

10. juni 2024
Side 5 af 21

Kort 4: Kort over den nordligste del af projektarealet. Det viser hvor der etableres et åbent vandløb og flyttes jord til lavning.

Miljøvurderingsloven

Aarhus Kommune vurderer, at projektet er omfattet af følgende punkter i miljøvurderingsloven, bilag 2:

- 1 d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på om-lægning til anden arealudnyttelse.

Aarhus Kommune har samtidig vurderet, at projektet ikke er omfattet af bilag 2 punkt 13 a, da det vurderes at projektet ikke har en væsentlig skadelig indvirkning på miljøet:

- 13 a) Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1)

Aarhus Kommune skal som kompetent myndighed i henhold til miljøvurderingslovens § 17, stk.1, vurdere om projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

I nærværende afgørelse, hvor bygherre er en intern afdeling i Aarhus Kommune, er myndighedsinhabiliteten håndteret ved at myndigheden og bygherren er organiseret i to sideordnede områder i Teknik og Miljø med hver deres ledelse.

10. juni 2024
Side 6 af 21

Høring af berørte myndigheder og parter

Aarhus Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af afgørelsen udpeget og hørt berørte parter og myndigheder, jf. miljøvurderingslovens §35, stk1, nr.1.

Aarhus Kommune har udpeget og hørt følgende berørte myndigheder:

- Miljøstyrelsen
- Moesgaard Museum
- Landbrugsstyrelsen
- Slots og kulturstyrelsen

Der er desuden foretaget høring af følgende parter, der efter kommunens vurdering kan have væsentlig, individuel interesse i sagens udfald:

- Bederværket
- Aarhus Letbane
- Aarhus vejdrift
- Borgere indenfor 300 meter fra projektet

Aarhus Kommune har i forbindelse med høringen modtaget bemærkninger fra Miljøstyrelsen og 4 berørte parter:

Høringssvar fra berørt myndighed:

- Miljøstyrelsen vil som udgangspunkt ikke foretage en realitetsbehandling af henvendelsen.

Høringssvar fra parter udtrykker:

- ønske om at projektet kan designes så vandløbsprojektet ændres for at forbedre miljø og natur mere.
Aarhus Kommune er enig. Der er stor opmærksomhed på, at der ifm. flytning af jord indenfor projektområdet, opnås stor variation i landskabet.
- bekymring for om projektet vil tiltrække mange besøgende, og dermed øge trafikbelastningen i området, som vil påvirke både natur, dyreliv og menneskers mulighed for at færdes sikkert i området.
Aarhus Kommune påpeger at projektet ikke skal indeholde sport- og fritidsaktiviteter. Der er ikke indtænkt andre aktiviteter end gåture i området. Aarhus Kommune forventer

ikke, at projektet vil medføre en væsentlig forøgelse af trafikken.

10. juni 2024
Side 7 af 21

- Bekymring ift. begrænsninger på egen ejendom ifm. skovbyggelinje og mener at projektet skal miljøvurderes. Aarhus Kommune vurderer ikke at skovbyggelinje medfører en miljøpåvirkning der udløser afgørelse om miljøvurdering iht. Miljøvurderingsloven. Skovbyggelinje fastlægges efter anden lovgivning nemlig naturbeskyttelseslovens § 17.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i projektet.

Anden lovgivning mv.

Aarhus Kommune gør opmærksom på, at der med afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering og tilladelse efter miljøvurderingsloven, ikke er taget stilling til evt. andre nødvendige tilladelser, som f.eks. tilladelse efter vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og planloven.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der repræsenterer mindst 100 medlemmer og har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelse som hovedformål. Afgørelsen kan desuden påklages af Miljøministeren.

Hvis du ønsker at klage, skal du indsende din klage via Klageportalen. Disse link fører dig til klageportalen: www.naevneneshus.dk og www.borger.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klagen skal være modtaget af Aarhus Kommune via klageportalen inden 4 uger efter, at du har modtaget afgørelsen. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra annoncens dato.

Det er en betingelse for nævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr, som fremgår af klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aarhus Kommune, Teknik og Miljø, Karen Blixens Boulevard 7, 8220

Brabrand, mail: plan@mtm.aarhus.dk, der herefter videresender anmodningen til Miljø og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

10. juni 2024
Side 8 af 21

Hvis et spørgsmål ønskes prøvet ved domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder efter, at du modtager dette brev. For afgørelser, der er offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra annonceringsdato.

Klagen har ikke opsættende virkning, men udnyttelsen af afgørelsen sker på eget ansvar.

Miljø og Fødevarerklagenævnet kan tillægge klagen opsættende virkning, herunder kræve igangsat arbejde standset og ændre afgørelsen.

Afgørelsen bliver annonceret på Aarhus Kommunes hjemmeside www.aarhus.dk/annoncer.

Med venlig hilsen

Ida Weldingh Pedersen
VVM-planlægger

Kopi til

Berørte myndigheder:

- Miljøstyrelsen: mst@mst.dk
- Landbrugsstyrelsen: mail@lbt.dk
- Slots og kulturstyrelsen: post@slks.dk
- Moesgaard Museum: INFO@MOESGAARDMUSEUM.DK

Berørte parter:

- Bederværket/Aarhus Vand: aarhusvand@aarhusvand.dk
- Aarhus Letbane: info@aarhusletbane.dk
- Grundejere og naboer der har indgivet høringssvar

Afdelinger i Aarhus Kommune:

- Byggeri: byggesag@mtm.aarhus.dk
- Natur og vand: naturogvandloeb@mtm.aarhus.dk
- Vejdrift: vejdrift@mtm.aarhus.dk

SCREENINGSNOTAT

10. juni 2024
Side 9 af 21

I dette notat redegøres for Aarhus Kommunes vurdering af hvorvidt projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Vurderingen er foretaget på baggrund af ansøgers oplysninger i det indsendte ansøgningskema samt supplerende oplysninger om projektet.

Vurderingen er foretaget med udgangspunkt i lovens bilag 6 (Kriterier til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af lovens bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering).

De kriterier, som Aarhus Kommune skal foretage screeningen på grundlag af, fremgår af lovens bilag 6.

Bilaget er opdelt i tre hovedkriterier, som knytter sig til:

- Projektets karakteristika
- Projektets placering
- Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

I afsnittene *Projektets karakteristika* og *Projektets placering* undersøges projektets forbrug af ressourcer og projektets påvirkning på omgivelser.

I afsnittet *Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet*, konkluderes der overordnet på hele projektet ud fra vurderingerne fra de forrige afsnit.

I nedenstående afsnit refereres til ansøgers oplysninger om det ansøgte projekt, som det er beskrevet i ansøgningsmaterialet samt i eventuelt yderligere materiale fra ansøger. Nedenstående tekst indeholder herudover Aarhus Kommunes bemærkninger til de enkelte screeningskriterier.

Projektets karakteristika, jf. bilag 6, punkt 1

1. Hele projektets dimensioner og udformning (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 1, 2, 3 og 5).

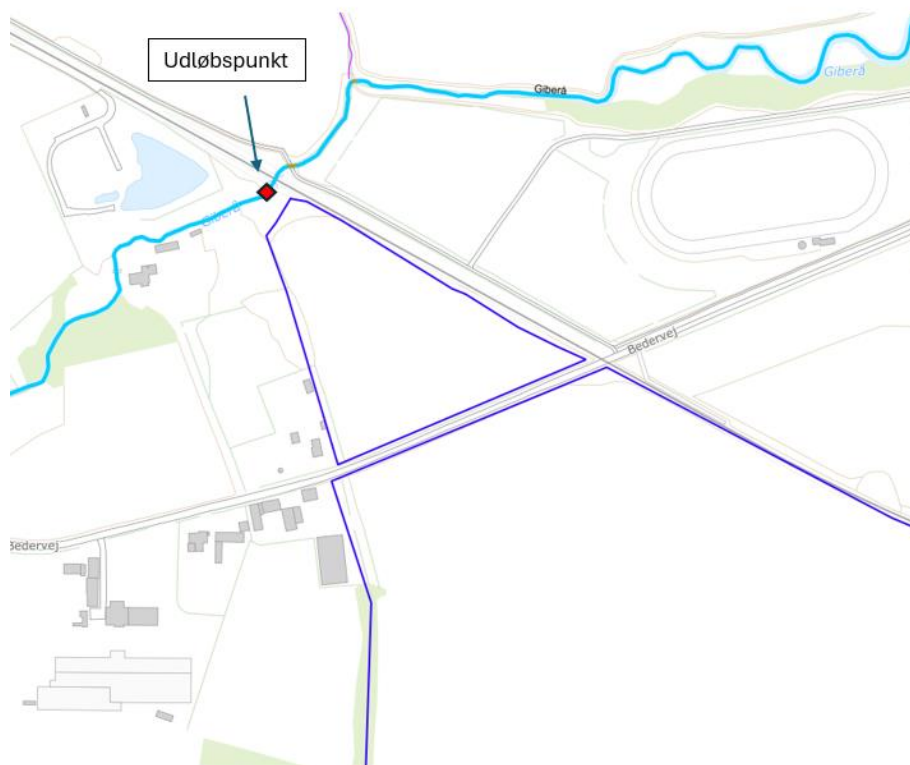
I forbindelse med Aarhus Kommunes budgetforlig 2022 blev projektet "300 ha ny natur" besluttet. Det primære formål med projekt "300 ha ny natur" er at højne biodiversiteten og bidrage til målsætningen om øget skov og natur i Aarhus Kommune. Skovrejsningsarealet i dette projekt ved Vilhelmsborg udgør ca. 1/3 del af det samlede projekt "300 ha ny natur".

Ansøger har d.31/5 2024 suppleret ansøgningen med en tilføjelse af matrikel 1a1, Vilhelmsborg Hgd., Mårslet til projektarealet. På denne matrikel skal et hoveddræn/rørlagt vandløb omlægges til åbent vandløb. Vandet fra de opstrømsliggende dræn kommer stadig ind i projektarealet og vil være med til at danne vandføringen i det nye vandløb.

10. juni 2024
Side 10 af 21

Udløbspunkt i Giber å ses på kortet herunder:

Kort 5: Udløbspunkt i Giber Å

For at etablere det åbne vandløb, skal der flyttes jord til lavning indenfor projektarealet. Der er balance i jordflytningen således, at nuværende terrænhøjder ikke overstiges visuelt.

Udsigter og indkig på tværs af projektområdet bevares, beskyttes og styrkes ved friholdelse for høj beplantning. De vigtigste sigtelinjer mellem de fremtrædende orienteringspunkter i landskabet bearbejdes i planlægningen af ny skov og natur, så der indarbejdes naturelementer, håndtering af overfladevand, knudepunkter og kulturelementer i formgivningen.

Sigtelinjerne mellem punkt 1, 3, 5, 7 og 8 (se kort 6), sikrer udsigterne på tværs af landskabet mm. jf. KP17 retningslinjer mm. De fremstår af analysekortets markering af grønne åbne arealer i

projektområdet, hvor høj beplantning og tilgroning undlades. Der planlægges for en skov med lysåbne naturarealer, hvor der vil være fokus på et højt indhold af kulturlandskabelige oplevelsesværdier og skabelse af oplevelsesrum.

10. juni 2024
Side 11 af 21

Kort 6: Analysekort hvor grønne sigtelinjer er indsat for at sikre udsigter på tværs.

Der er fredede jorddiger med beplantning langs to sider af projektområdet. De fortæller en historie om skov- og kulturlandskabet mere end 200 år tilbage.

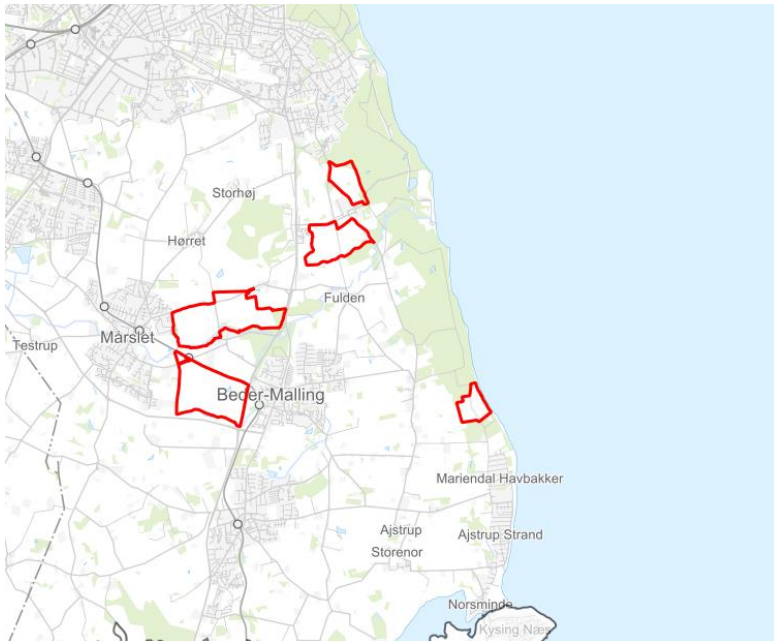
I Projektområdets vestlige og sydlige afgrænsning er et jorddige med beplantning. Det bliver indpasset og til dels friholdt/fremhævet i designet. Der sikres adgang over/gennemdiget ved det sydøstlige adgangspunkt, der har været gennembrudt ifb. med kørsel til jorddeponiet fra Giber Ringvej.

2. Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 40).

Dette projekt udgør en 1/3-del af projektet "300 ha ny natur", som blev besluttet af Aarhus Kommune i 2022. Alle arealerne til "300 ha ny natur" ses på kortet herunder:

10. juni 2024
Side 12 af 21

Kort 7: oversigt over alle arealer der indgår i projektet "300 ha ny natur".

De 300 hektar ny natur bliver etableret på landbrugsjord i forbindelse med eksisterende naturområder. Formålet er at skabe flere levesteder til en masse arter, der mangler plads og samtidig give aarhusianerne nye, bedre naturoplevelser.

Projektet vil styrke og realisere udpegninger i kommuneplanen som grønt danmarkskort, økologisk forbindelse, blågrøn forbindelse og blågrønt netværk.

De kumulative effekter vurderes at være positive.

3. Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet (se ansøgningsskemaet, herunder pkt. 2-5 og 7).

Der anvendes ikke større mængder råstoffer eller vand i anlægsperioden eller driftsperioden.

For at etablere ådalen i den nordlige del af projektarealet, skal der flyttes jord til lavning indenfor projektarealet. Der er balance i jordflytningen således, at nuværende terrænhøjder ikke overstiges visuelt.

På baggrund af dette vurderes projektet ikke at medføre væsentlige miljøpåvirkninger i forbindelse med anvendelse af naturressourcer.

10. juni 2024
Side 13 af 21

4. Affaldsproduktion (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 6).

Der genereres ikke affald eller spildevand i anlægsperioden eller driftsperioden. Projektet vurderes derfor ikke at medføre væsentlig miljøpåvirkning i forbindelse med affaldsproduktion.

5. Forurening og gener (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 8-22, 35, 37 og 40).

Skovrejsning vil bidrage med øget CO₂ optag fra luften. På sigt vil projektet give anledning til reduceret næringsstofudledning da arealet overgår fra landbrugsdrift til skov. Dette vil have en positiv miljøpåvirkning.

Projektet vil ikke medføre støj- eller lysgener.

6. Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 23, 38 og 39).

Formålet med skovrejsningen er at bidrage til øget biodiversitet og optag af CO₂ fra luften. Projektet forventes at have en positiv indvirkning på miljøet.

7. Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening, støj og lys)

På grund af projektets karakter og placering vurderer Aarhus Kommune, at der ikke er risiko for at projektet påvirker menneskers sundhed negativt.

Projektets placering, jf. bilag 6, punkt 2

8. Den eksisterende og godkendte arealanvendelse (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 24, 25 og 26).

Nuværende arealanvendelse:

Projektet er beliggende i landzone og arealerne bruges i dag til landbrugsdrift. Der er ingen lokalplan for området.

I henhold til Aarhus Kommunes Kommuneplan 2017 er den vestlige del af projektområdet, en ca. 150 m bred bræmme, udpeget til økologisk forbindelse og blågrøn forbindelse. Resten af projektarealet er udpeget som potentiel økologisk forbindelse.

10. juni 2024
Side 14 af 21

Den nordlige del af projektarealet er udpeget som blågrønt netværk og hele arealet er udpeget som en del af Grønt Danmarkskort.

Projektarealet er udpeget som bevaringsværdigt landskab og værdifuldt kulturmiljø ved at være herregårdlandskab og hovedgårdslandskab.

Ændringer af den eksisterende arealanvendelse:

Projektarealet vil ved realisering blive til naturareal, med åbent vandløb og fredskovarealer. Projektet vil være i overensstemmelse med Kommuneplanens udpegninger af økologisk forbindelse, potentiel økologisk forbindelse, blågrøn forbindelse, blågrønt netværk og Grønt Danmarkskort.

Projektet er udformet, så der tages størst muligt hensyn til udpegningen af bevaringsværdigt landskab og bevaringsværdigt kulturmiljø. Med projektet er der opstillet nogle kriterier for åbninger og kig, der har til hensigt at udnytte området's potentialer for særlige kig mv. så de vigtige elementer, der kendetegner et herregårdlandskab ikke sløres. (Se bilag for Aarhus Kommunes landskabsanalyse)

Projektarealet vil afkaste skovbyggelinje gældende 300 meter fra skovbrynet og ud.

9. Naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 27 og 36).

Grundvand og drikkevand

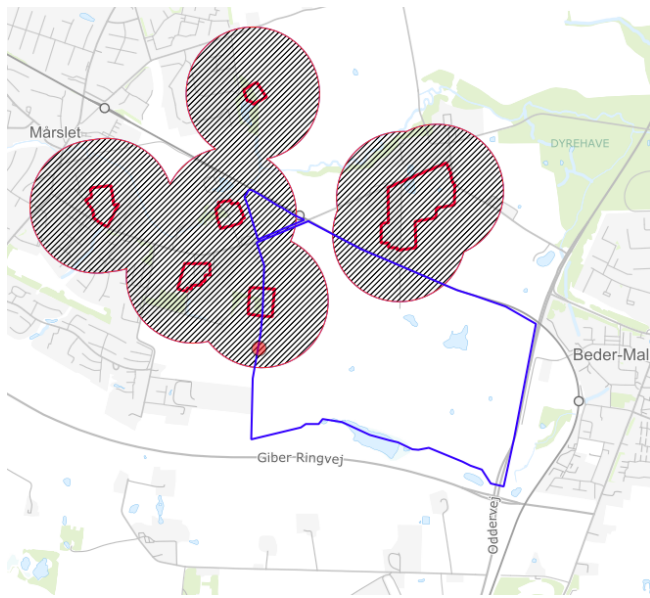
Projektområdet ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), sårbart grundvandsområde og nitratfølsomt indvindingsopland.

I midten af projektarealet er en vandforsyningsboring.

I den vestlige del af projektet er et boringsnært beskyttelsesområde (BNBO). Og den vestlige og nordlige del af projektet krydses af 300-meters zone (se kort herunder).

10. juni 2024
Side 15 af 21

Kort 7: oversigt over BNBO og 300-meters-zone rundt om

Projektet vurderes at have en positiv påvirkning på grundvandsbeskyttelsen på baggrund af projektets karakter.

Naturområder (Naturbeskyttelseslovens § 3 områder)

Der ligger 5 §3-beskyttede vandhuller i området. I tilknytning til en af vandhullerne er et §3-beskyttet moseareal. I udkanten, syd for arealet, er en §3-beskyttet mose og vandhul. De beskyttede arealer kommer til at indgå i projektarealet og der holdes en afstand på min. 10 meter mellem vandhullerne og beplantning så der ikke sker udskygning af vandhullerne. Påvirkningen af vandhullerne vil være positiv, da arealet overgår fra landbrugsareal til naturareal.

Der er ligeledes flere mindre §3-beskyttede arealer udenfor projektområdet: en §3-beskyttet eng 230 meter vest for projektarealet, et §3-beskyttet engareal 220 meter nord for projektarealet samt fire §3-beskyttede søer 250-300 meter nord for arealet. Det vurderes at disse beskyttede naturtyper ikke vil blive påvirket negativt af skovrejsningsprojektet.

I anlægsfasen køres der ikke med maskiner indenfor de §3-beskyttede arealer.

Biodiversitet

Projektet forventes at bidrage positivt til biodiversiteten i området.

Der er registreret løvfrø indenfor projektarealet og i to mindre vandhuller i kanten af projektarealet. Det vurderes at forholdene for løvfrø vil forbedres ved realisering af projektet eller ikke påvirkes negativt af projektet.

10. juni 2024
Side 16 af 21

Der er registreret odder i Giber Å nord for projektarealet. Projektet vurderes ikke at påvirke forholdene for odder negativt.

10. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til vådområder, områder langs bredder, flodmundinger (se oplysninger i ansøgningsskemaet, herunder pkt. 35).

30 meter- 250 meter øst for projektarealet løber Beder Bæk, som er målsat til "god økologisk tilstand" og vurderet til at have "god økologisk tilstand" og "ukendt kemisk tilstand".

20 meter nord-vest for projektarealet løber Giber Å med åbeskyttelseslinje 125 meter ind i projektarealet. Giber Å er et målsat til "god økologisk tilstand" og vurderet til at have "moderat økologisk tilstand" og "ukendt kemisk tilstand".

Skovrejsningsprojektet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på muligheden for målopfyldelse i målsatte vandområder. Skovrejsningen forventes at have en positiv effekt på drænvandets kvalitet fra området.

11. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til kystområder og havmiljøet (se oplysninger i ansøgningsskemaet, herunder pkt. 28 og 35).

Projektet vurderes ikke at påvirke kystområder eller havmiljøet væsentligt grundet afstand og projektets karakter.

12. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til bjerg- og skovområder (se oplysninger i ansøgningsskemaet, herunder pkt. 29).

Indenfor projektarealet findes et mindre fredskovsareal som vil blive en del af det samlede skovareal.

Der er ingen bjergområder i Aarhus Kommune.

13. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til naturreservater og -parker (se oplysninger i ansøgningsskemaet, herunder pkt. 34).

Der er hverken nationalparker eller naturparker i Aarhus Kommune.

10. juni 2024
Side 17 af 21

Der er i Aarhus Kommune kun Norsminde Fjord, der er udpeget som natur- og vildtreservat. Norsminde Fjord ligger 4,6 km fra projektområdet. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke Norsminde Fjord og havet omkring grundet projektets afstand, art, dimensioner og karakteristika.

14. Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF (se ansøgningsskemaet, herunder pkt. 25, 30, 31, 32, 33 og 34).

Natura 2000 områder

I henhold til § 6, stk. 1 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, skal der foretages en vurdering af, om projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Nærmeste Natura 2000-område nr. 234 Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker. Det er 3 km. nord-øst for projektarealet.

Udpegningsgrundlaget for Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker er:

- 18 naturtyper: Enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, klinter eller klipper ved kysten, kransnålsalgesøer, næringsrige søer, brunvandede søer, vandløb med vandplanter, kalkoverdrev, tidvis våde enge, hængesæk, kilder med væld, rigkær, bøg på mor uden kristtorn, bøg på muld, bøg på kalk, elle- og askeskove, skovbevoksede tørvemoser.
- to arter: Stor vandsalamander og odder.

På grund af afstanden samt projektets karakter vurderes det konkrete projekt, hverken i anlægsfase eller driftsfase, at kunne påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området væsentligt. Der er derfor ikke behov for at gennemføre en egentlig Natura 2000-konsekvensvurdering.

Beskyttede arter omfattet af Habitatdirektivet

I henhold til § 10 stk.1 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt

beskyttelse af visse arter, skal der foretages en vurdering af projektet iht. Habitatdirektivets bilag IV-arter (artsbeskyttelse). I Aarhus Kommune er der registreret følgende bilag IV arter indenfor projektarealet:

- Løvfrø er registreret tre steder indenfor projektarealet.

Aarhus kommune har vurderet, at etableringen og driften af det ansøgte ikke vil påvirke raste- og yngleområde eller den økologiske funktionalitet for løvfrø.

Indenfor projektarealet findes et mindre fredskovsareal som vil blive en del af det samlede skovareal. Det nye skovområde vil blive fredskov.

15. Områder, hvor det ikke er lykkedes – eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes – at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 37).

Vandløbene Giber Å og Beder Bæk er målsat til god økologisk tilstand i statens Vandområdeplaner. Skovrejsningsprojektet forventes at bidrage til at sikre målopfyldelse i vandløbet.

16. Tæt befolkede områder

Projektet er beliggende i landzone og der er ikke tæt befolket.

17. Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 28 og 33).

Der er ingen kirkebyggelinjer eller kirkeindsigtsområder i området. Projektet vil ikke påvirke nogen lokaliteter af geologisk eller arkæologisk interesse.

Det nærmeste fredede område er Fulden som ligger 1,2 km nordøst for projektarealet. Det fredede område vil ikke blive påvirket af projektet.

Beskyttede sten- og jorddiger:

Der er registreret et beskyttet sten- og jorddige indenfor projektarealet og flere beskyttede sten- og jorddiger i udkanten af projektarealet. Projektet er udformet på en sådan måde, at projektet ikke vurderes at beskadige digerne.

Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning, jf. bilag 6, punkt 3

10. juni 2024
Side 19 af 21

18. Indvirkningernes størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt)

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Projektarealet er 99 ha, hvor der både skal plantes skov og også friholdes lysåbne sigtelinjer, så boliger ikke bliver påvirket af f.eks. skygge. Påvirkningerne fra projektet vurderes at være positive og bidrage med rekreativ værdi for befolkningen.</p>	

19. Indvirkningens art

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Det vurderes, at projektet om skovrejsning og ny natur har en positiv indvirkning ved at højne biodiversiteten og beskytte grundvandet, samt bidrage til målsætningen om øget skov og natur i Aarhus Kommune. Projektet er udformet således at der tages højde for udpegninger af bevaringsværdigt landskab og værdifuldt kulturmiljø.</p>	

20. Indvirkningens grænseoverskridende karakter

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Der er ikke nogen gener fra aktiviteten med grænseoverskridende karakter.</p>	

21. Indvirkningens intensitet og -kompleksitet

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Aktiviteten er ikke kompleks. Aktiviteten omfattet skovrejsning i et område på 99 ha. og udgør ikke en hindring for at opnå fastlagte miljømål.</p>	

10. juni 2024

Side 20 af 21

22. Indvirkningens sandsynlighed

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Tilplantning med skov og udtagning af landbrugsmæssig drift vil betyde, at arealet fremadrettet ikke gødskes. Der vil ikke forekomme støj, lugt, affaldsfrembringelse m.v. i forbindelse med aktiviteten.</p>	

23. Indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Der vil blive rejst skov på store dele af arealet, etableret lysåbent natur på dele af arealet og åbnet for dræn. Indvirkning forventes at være permanent.</p>	

24. Kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter

10. juni 2024
Side 21 af 21

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Dette projekt udgør en 1/3-del af projektet "300 ha ny natur", som blev besluttet af Aarhus Kommune i 2022. De kumulative effekter af etablering af flere større naturarealer i Aarhus Kommune vurderes at være positive både for befolkningen og for biodiversiteten.</p>	

25. Muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
<p>Der vurderes ikke at være behov for at begrænse indvirkninger fra projektet, som vurderes at have en positiv effekt på beskyttelse af grundvand samt styrkelse af biodiversitet og øge skovarealet i Aarhus Kommune.</p>	

Bilag 1

Ansøgningskema

Nedenstående skema angiver de oplysninger, som skal indgives til myndighederne ved ansøgning af projekter, der er omfattet af lovens bilag 2, jf. lovens § 21. Bygherren skal, hvor det er relevant for ansøgningen om det konkrete projekt, tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, når skemaet udfyldes. Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet, medsendes disse oplysninger. Skemaet finder ikke anvendelse for sager, der behandles af Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Skemaets oplysningskrav er vejledende og fastsat under hensyntagen til kriterierne i lovens bilag 5.

Basisoplysninger	Tekst	
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	99 ha skovrejsningsprojekt/ naturprojekt. Se sidst i ansøgningen.	
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	Aarhus Kommune, Teknik og Miljø, Afdeling Natur. Karen Blixens Boulevard 7 8220 Brabrand	
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Peter Søgaard. Tlf. 51178701 Mail: psog@aarhus.dk Kit Laursen. Tlf 41855913 Mail: kitla@aarhus.dk	
Projektets adresse, matr.nr. og ejerlav. For havbrug angives anlæggets geografiske placering angivet ved koordinater for havbrugets 4 hjørneafmærkninger i bredde/længde (WGS-84 datum).	Vilhelmsborg. Matr.nr.: 1ad, Vilhelmsborg Hgd., Mårslet.	
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Aarhus Kommune, Ejendomme Karen Blixens Boulevard 7 8220 Brabrand	
Oversigtskort i målestok eks. 1:50.000 – Målestok angives. For havbrug angives anlæggets placering på et søkort.	Se kort	
Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegnning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækingsanlæg).	Se kort	
Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej
Er projektet opført på bilag 1 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).	x	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).	x	Hvis ja, angiv punktet på bilag 2:
Projektets karakteristika	Tekst	
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr. og ejerlav	Aarhus Kommune	
2. Arealanvendelse efter projektets realisering. Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² Det fremtidige samlede befæstede areal i m ² Nye arealer, som befæstes ved projektet i m ²	Fredskov og natur.	

3. Projektets areal og volumenmæssige udformning Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ² Projektets bebyggede areal i m ² Projektets nye befæstede areal i m ² Projektets samlede bygningsmasse i m ³ Projektets maksimale bygningshøjde i m Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet	Ca. x ha. skovrejsning Ingen bygninger	
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: Vandmængde i anlægsperioden Affaldstype og mængder i anlægsperioden Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden Håndtering af regnvand i anlægsperioden Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	Ingen	
Projektets karakteristika	Tekst	
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen: Råstoffer – type og mængde i driftsfasen Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen Vandmængde i driftsfasen	Ingen	
6. Affaldstype og årlige mængder, som følge af projektet i driftsfasen: Farligt affald: Andet affald: Spildevand til renseanlæg: Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: Håndtering af regnvand:	Ingen	
Projektets karakteristika	Ja Nej Tekst	
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?	☒ ☐	
8. Er projektet eller dele af projektet omfattet af standardvilkår eller en branchebekendtgørelse?	☐ ☒	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til punkt 10
9. Vil projektet kunne overholde alle de angivne standardvilkår eller krav i branchebekendtgørelsen?	☒ ☐	Hvis »nej« angives og begrundes hvilke vilkår, der ikke vil kunne overholdes.
10. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BREF-dokumenter?	☐ ☒	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til pkt. 12.
11. Vil projektet kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?	☒ ☐	Hvis »nej« angives og begrundes hvilke BREF-dokumenter, der ikke vil kunne overholdes.
12. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BAT-konklusioner?	☐ ☒	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til punkt 14.
Projektets karakteristika	Ja Nej Tekst	

13. Vil projektet kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?	x		Hvis »nej« angives og begrundes hvilke BAT-konklusioner, der ikke vil kunne overholdes.
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj eller eventuelt lokalt fastsatte støjgrænser?		x	Hvis »ja« angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger eller bekendtgørelser. Hvis »nej« gå til pkt. 17.
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de eventuelt lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	x		Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen
16. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	x		Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen
17. Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening?		x	Hvis »ja« angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger, regler eller bekendtgørelser. Hvis »nej« gå til pkt. 20.
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?	x		Hvis »Nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
19. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?	x		Hvis »Nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener I anlægsperioden? I driftsfasen?		x	Hvis »ja« angives omfang og forventet udbredelse.
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener I anlægsperioden? I driftsfasen?		x	Hvis »ja« angives omfang og forventet udbredelse.
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne I anlægsperioden? I driftsfasen?		x	Hvis »ja« angives og begrundes omfanget.
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 372 af 25. april 2016?		x	
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål?	x		Der er ingen lokalplan for området.
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer?		x	En lille del af projektet ligger indenfor skovbyggelinjen, men da projektet er skovrejsning bliver der sammenhængende skov
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?		x	
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder?		x	

28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?	☒		
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)	☒	☐	
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag?	☒	☐	
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.	☐	☐	Der ligger to § 3 beskyttede søer i området. De kommer til at indgå i projektet.
32. Er der forekomst af beskyttede arter og i givet fald hvilke?	☒	☐	Der er registeret løvfrø i de to søer
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område.	☐	☐	1,2 km til Fulden fredningen
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).	☐	☐	4,5 km til Norsminde fjord
35. Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand eller grundvand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder eller grundvandsforekomster?	☒	☐	Hvis »ja« angives hvilken påvirkning, der er tale om.
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser?	☒	☐	
37. Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening?	☒	☐	
38. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse.	☒	☐	
39. Er projektet placeret i et område, der, jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde for oversvømmelse?	☒	☐	
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
40. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?	☒	☐	Kun positiv påvirkning
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?	☒	☐	
42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?	☐	☐	Ingen

43. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigtigheden af ovenstående oplysninger.

Dato: 20.3.2024 Bygherre/anmelder: Kit Laursen, Aarhus Kommune, Afd. Natur

Vejledning

Skemaet udfyldes af bygherren eller dennes rådgiver baseret på bygherrens viden om eget projekt sammenholdt med de oplysninger og vejledninger, der henvises til i skemaet. Det forudsættes således, at bygherren eller dennes rådgiver er fortrolig med den miljølovgivning, som projektet omfattes af. Bygherren skal ikke gennem præcise beregninger angive projektets forventede påvirkninger men alene tage stilling til overholdelsen af vejledende grænseværdier og angivne miljøforhold baseret på de oplysninger, der kan hentes på offentlige hjemmesider.

Farverne »rød/gul/grøn« angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt. »Rød« angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og »grøn« en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med ja eller nej. VVM-pligten afgøres dog af VVM-myndigheden. I de fleste tilfælde vil kommunen være VVM-myndighed.

Bygherres eller dennes rådgivers udfyldelse af skemaet er omfattet af straffelovens § 161 om strafansvar ved afgivelse af urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

1. Der er vedhæftet en landskabsvurdering

2. Projektbeskrivelse

Skovrejsningsprojektet ved Vilhelmsborg er på 99 ha og er en del af det samlede projekt "300 ha ny natur", som blev besluttet i forbindelse med kommunens budgetforlig 2022. Projektet 300 ha ny natur primære formål er at højne biodiversiteten og bidrage til målsætningen om øget skov og natur i AaK. Læs mere om projektet her: [300 hektar ny natur \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/nyheder/300-hektar-ny-natur).

Vilhelmsborg syd 100 ha skov

11. oktober 2023
Side 1 af 8

Landskabsanalyse for projektet 100ha skov syd for Vilhelmsborg

Der er på baggrund af besigtigelse i juni og september 2023 udarbejdet en landskabsanalyse, sammenfattet ud fra Aarhus kommunes kommuneplansretningslinjer og med indarbejdning af kultur- og tekniske elementer.

Teknik og Miljø
Plan og Byggeri
Aarhus Kommune

Sammenfatning

Sammenfatning af kommuneplan

- Landskabernes bevaringsværdier skal bevares, beskyttes og styrkes. De bevaringsværdige landskaber bør friholdes for byggeri og anlæg.
- Udsigterne på tværs af landskabet ønskes bevaret.
- Den store skala og markante struktur bestående af større landbrugsbygninger, store markflader, skov og læhegnsbeplantning samt eventuelt mindre tilhørende husmandsudstyknings bevares, beskyttes og styrkes.
- Udsigter og indkig samt karakteristiske landskabsrum bevares, beskyttes og styrkes.
- Planlægning for ændret arealanvendelse i de blå strøg skal ske under hensyn til vandet i landskabet.
- Planlægning i de blå-grønne forbindelser skal medvirke til at sikre større visuel og fysisk forbundethed mellem eksisterende og potentielle områder med grønt, vand, natur, rekreative ruter og opholdsmuligheder, fritidsfaciliteter mv. Planlægningen skal tage udgangspunkt i de landskabelige træk og videreføre naturgivne sammenhænge.
- Oplevelsen af at opholde sig og bevæge sig i et blå-grønt miljø skal sikres.

Direkte e-mail:
matrf@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Martin Tranholm Frøst
Landskabsarkitekt - Plan

Projektleder:
Pernille Thormann Villesen
Grønne Områder

Kulturmiljø

Der er enkelte udsigter gennem området, der skal styrkes og bevares. Dette skal ske via friholdelse og fremhævning af sigtelinjer mellem de fremtrædende orienteringspunkter i landskabet, som Fodermesterboligen og de kulturhistoriske elementer som jorddiger, bakkedraget og sammenhængende lavninger.

Landskabsanalyse

Udsigter og indkig på tværs af projektområdet skal bevares, beskyttes og styrkes ved friholdelse for høj beplantning. De vigtigste af sigtelinjer mellem de fremtrædende orienteringspunkter i landskabet skal bearbejdes i planlægningen af ny skov og natur, så der indarbejdes naturelementer, håndtering af overfladevand, knudepunkter og kulturelementer i formgivning.

Sigtelinjerne mellem punkt 1, 3, 5, 7 og 8 skal sikre udsigterne på tværs af landskabet mm. jf. KP17 retningslinjer mm. De fremstår af analysekortets (bilag) markering af grønne åbne arealer i projektområdet, hvor høj beplantning og tilgroning skal undlades. Der kan således planlægges for en skov med lysåbne naturarealer, hvor der

skal være fokus på et højt indhold af kulturlandskabelige oplevelsesværdier og skabelse af oplevelsesrum.

11. oktober 2023
Side 2 af 8

Analysekortet overordnet set.

Uddybning

11. oktober 2023
Side 3 af 8

Bevaringsværdigt landskab

Størstedelen (den østlige) af projektområdet ligger i et område er i KP17 udpeget til Bevaringsværdigt landskab jf.

[Landskabernes bevaringsværdier - Kommuneplan 2017 - Aarhus Kommune \(niras.dk\)](#)

Hvor det af retningslinje 1. Landskabernes bevaringsværdier fremgår at:

Bevaringsværdige landskaber udpeget på kortet Landskabernes bevaringsværdier skal bevares, beskyttes og styrkes. De bevaringsværdige landskaber bør friholdes for byggeri og anlæg. De udpegede landskaber beskrives nærmere i "Baggrundsrapport om landskabet". <http://reader.livedition.dk/aarhuskommune/1101/> (s. 246)

Om Landsskabsområde 16

Områdets særlige visuelle oplevelsesmuligheder er herregårdslandskab i stor skala med rekreativ anvendelse. Gamle skov med fortidsminder.

Området vurderes sårbart over for tilgroning, hvorved det småbakkede landskab sløres.

Derfor ønskes udsigterne på tværs af landskabet bevaret.

Hovedgårdslandskabet

Størstedelen (den østlige) af projektområdet ligger i et område er i KP17 udpeget til Hovedgårdslandskabet hvor:

Den store skala og markante struktur bestående af større landbrugsbygninger, store markflader, skov og læhegnsbepantning samt eventuelt mindre tilhørende husmandsudstyknings bevares, beskyttes og styrkes.

Samt udpegning til **Visuelle oplevelsesværdier:**

I områder med særlige visuelle oplevelser udpeget som udsigter, indkig og landskabsrum på kortet Landskabstyper og visuelle oplevelsesværdier bør udsigter og indkig samt karakteristiske landskabsrum bevares, beskyttes og styrkes.

[Landskabstyper og visuelle oplevelsesværdier - Kommuneplan 2017 - Aarhus Kommune \(niras.dk\)](#)

Den vestlige del af projektområdet er i KP17 udpeget til **Almindeligt landskab**.

Der bør i projektet arbejdes med tilpasninger ud fra KP17 retningslinje

2. *Landskabernes bevaringsværdier - Almindelige landskaber hvor Landskabernes bevaringsværdier skal vedligeholdes og styrkes. Jf.*

[Landskabernes bevaringsværdier - Kommuneplan 2017 - Aarhus Kommune \(niras.dk\)](#)

Hele projektområdet er i KP17 udlagt til **Blå strøg**, hvor det fremgår at:

Planlægning for ændret arealanvendelse, byudvikling og tekniske anlæg i de blå strøg skal ske under hensyn til vandet i landskabet. Planlægning og projekter til fordel for klimatilpasning, vandhåndtering og vandmiljø bør prioriteres. [Vandløb og søer - Kommuneplan 2017 - Aarhus Kommune \(niras.dk\)](#)

11. oktober 2023
Side 4 af 8

Den vestlige del af projektområdet er i KP17 i KP17 udlagt til **Blå-grønne forbindelser**, sydøst omkring Mårslet og med forbindelse til Giber Å mod nord, hvor det fremgår bl.a. at:

1 - Blå-grønne forbindelser

Planlægning i de blå-grønne forbindelser skal medvirke til at sikre større visuel og fysisk forbundethed mellem eksisterende og potentielle områder med grønt, vand, natur, rekreative ruter og opholdsmuligheder, fritidsfaciliteter mv. Planlægningen skal tage udgangspunkt i de landskabelige træk og videreføre naturgivne sammenhænge.

3 - Blå-grønne forbindelser

Der må ikke ske bebyggelse eller etableres anlæg og befæstelse, der kan udgøre en barriere for sammenhængen i og tilgængeligheden til de blå-grønne forbindelser. Oplevelsen af at opholde sig og bevæge sig i et blå-grønt miljø skal sikres.

[Et grønnere Aarhus med mere blåt - Kommuneplan 2017 - Aarhus Kommune \(niras.dk\)](http://niras.dk)

Den rumlige landskabsanalyse af landskabet i juni 2023

Orienteringspunkter:

1- Bedervej ved Mårslet vest

Her åbner landskabsrummet sig og der er udsigter i flere retninger over projektområdet.

2- Bedervej ved Vilhelmsborg Letbane st.

Udsigter i flere retninger over projektområdet. Med en særlig oplevelse at det lange læhegn langs terrænet lavning og projektområdets vestlige grænse.

3- Det eksisterende jorddige langs markvejen fra Bedervej kan ryddes for beplantning ved højdepunktet, der kan blive til et centralt orienteringspunkt, samtidig med at udsigt på tværs af landskabsrummet sikres.

Diget er fredet, det er beplantningen ikke.

4- Karakteristisk bygning ved Vilhelmsborg

Sekundært orienteringspunkt.

5- Letbanebroen over Oddervej

Punktet hvor kommer fri af beplantningen og kører "ind" i projektområdet.

Bag punktet er der en bakketop på Odder gartnerskoles arealer, der kan udvikles til udsigtspunkt.

6- Bakketop/kant mod Beder

Sekundært orienteringspunkt.

7- Udsigtshøj syd for den centrale akse

Udsigtshøjen er anlagt ifb. med jorddeponi fra Giber Ringvej.

Fra højen markante placering er der udsigt til flere orienteringspunkter i projektområdet,

Samt Jelshøj mod nord og Mårslet Kirke mod nordvest.

11. oktober 2023
Side 5 af 8

8- Mergelgrav med beplantning

Fremtrædende landskabselement i det småbakkede landskab på randen af den nordvendte bakke.

Punktet er særligt synligt fra orienteringspunkt 1.

9- Faunapassagen ved Giber Ringvej

Passagen ønskes forbehold faunaen, og er ikke rekreativ.

Sekundært orienteringspunkt.

Sigtelinjer

Sigtelinjerne skal sikre udsigterne på tværs af landskabet, samt at oplevelsen af karakteristiske landskabsrum bevares, beskyttes og styrkes. Sigtelinjerne skal tage udgangspunkt i de landskabelige træk og videreføre naturgivne sammenhænge, der understøtter de blå strøg og blå-grønne forbindelser.

Orienteringslinjer

Orienteringslinjer skal medvirke til at sikre større visuel og fysisk forbundethed med udgangspunkt i de landskabelige træk. Orienteringslinjerne bør indarbejdes i skovens design i form af særlig beplantning eller stisystemet.

Knudepunkter

1- Bedervej ved Mårslet vest

Her er adgang til området via eksisterende markvej, der også giver adgangsvej til vandboring.

2- Bedervej ved Vilhelmsborg Letbane st.

Mulighed for indkørsel til en intern P-plads i centralt område nær orienteringspunkt 3.

3- Den eksisterende markvej krydser letbanen. Her skal startes dialog med Letbanen om mulighed for at gående (ikke heste, cykler og køretøjer) stadig kan krydse sporet. Der bør arbejdes med bedre stisystem nord for og langs Letbanen fra Oddervej-Vilhelmsborgvej Krydset

4- Oddervej-Giber Ringvej krydset.

Den eneste fremtidige mulige adgang fra Beder-siden (øst), der bør sikres adgang via en klaplåge, og fremadrettet arbejdes (bl.a. med Beder Lokalråd) på at der kommer en fodgængerovergang i krydset.

Kulturelementer

Diger

Det er muligt at flytte nogle af markstenene, der ligger langs de eksisterende jorddiger, til overdrev og lave stendiger/stenkastninger, og at "genskabe" et billede af det kulturlandskab, der var før det industrielle landbrugslandskab.

11. oktober 2023
Side 6 af 8

Der er fredede jorddiger med beplantning langs to sider af projektområdet. De fortæller en historie om skov- og kulturlandskabet mere end 200 år tilbage.

I Projektområdets vestlige og sydlige afgrænsning er et jorddige med beplantning, der skal indpasses og til dels friholdes/ fremhæves i designet.

Det er vigtigt at sikre adgang over/gennemdiget ved det sydøstlige adgangspunkt, der har været gennembrudt ifb. med kørsel til jorddeponiet fra Giber Ringvej.

Gamle diger og markveje

Det centrale jorddige har historisk været længere mod syd og kan genskabes som kultur/ landskabeligt element.

På de historiske kort kan ses markveje i og omkring området. Bl.a. har der være adgang til områdets vestlige skel fra en markvej (nedlagt efter 1954) ved det der nu er Nymarksvej/Enkegårdslunden-kvarteret i Mårslet sydøst.

Skal der i fremtiden opstå adgang fra vest, så bør det være i en dialog med lokalråd og lodsejere.

Mergelgrave med beplantning

På de bløde bakker fremstår punkter med beplantning og gamle mergelgrave, bl.a. orienteringspunkt 6 og 8. Elementerne bør indgå i skovens formgivning.

Søer og enge/ græsningsfolde

Centralt i området er et lavpunkt i terrænet. De eksisterende søer og engarealer bør friholdes som en del af blå strøg".

"Stenhelvede" - Det er oplagt at friholde den bløde bakkeside mod Beder i projektområdets sydøstlige hjørne. Agerjorden der er lokalt kendt som stenhelvede på grund af de geologiske forhold med mange store sten i overfladen. Dette kan spille godt sammen med overfladesten og biodiversitet, og at der ved Oddervej-Giber Ringvej krydset er opstillet en kæmpesten (man kan identificere granitarten på, ift. ledeblok gletcher mm), der kaldes Giberstenen.

Landskabelige tilpasninger ift. landskabsanalysen og KP17 retningslinjer mm.

Sigtelinjerne mellem punkt 1, 3, 5 7 og 8 skal sikre udsigterne på tværs af landskabet mm. Jf. ovenstående udpensling af KP17 retningslinjer mm. De fremstår af analysekortets markering af grønne åbne arealer i projektområdet, hvor høj beplantning og tilgroning skal undlades.

Blå strøg og Blå-grønne forbindelser

Naturlige lavninger og sløjfning af dræn til håndtering af overfladevand på terræn.

Adgangsforhold

Der er dårlige adgangsforhold til projektområdet.

Dette skyldes Letbanestrækningen, Giber Ringvej og Oddervej.

Krydsningen af letbanen for biler mm. skal kun ske ved knudepunkt 2, hvor der fra Bedervej kan laves indkørsel til en intern P-plads i centralt område nær orienteringspunkt 3.

11. oktober 2023
Side 7 af 8

Oddervej-Vilhelmsborgvej Krydset.

Der bør arbejdes med bedre stisystem til Oddervej-Vilhelmsborgvej Krydset, Langs Vilhelmsborgsvej, over markerne/foldene nord for Letbanen og langs Letbanen til Bedervej ved Vilhelmsborg St.

Krydsningen for bløde trafikanter i Oddervej-Vilhelmsborgvej Krydset kan opgraderes til et fodgængerfelt (med aktivering).

Der er KP17 udpegning Blå-grønne forbindelse (herunder sikring af rekreative ruter) over krydset.

Oddervej-Giber Ringvej Krydset.

Der bør arbejdes med bedre stisystem til Oddervej-Giber Ringvej Krydset.

Der bør sikres adgang via en klaplåge, og fremadrettet arbejdes (bl.a. med Beder Lokalråd) på at der kommer en fodgængerovergang (med aktivering) i krydset.

Der er KP17 udpegning Blå-grønne forbindelse (herunder sikring af rekreative ruter) over krydset.

Giber Ringvej

Der er hjortehegn langs Ringvejen og kronvildt mm. ledes via faunapassagen ind/ud af projektområdet. Det gives øget hensyn til fauna i den vestlige og sydlige del af projektområdet, hvor der kun kan planlægges få sti- og adgangsveje.

PT. ses stor kronhjort-trafik på tværs af området i sydvest-nordøstlig retning, forbi de to store søer med beplantning og til Vilhelmsborg Dyrehave.

Kulturmiljø

Aarhus Kommunes udpegede bevaringsværdige kulturmiljøer fremgår af kortet *Kulturmiljøer* i KP17 her: [Kulturmiljøer - Kommuneplan 2017 - Aarhus Kommune \(niras.dk\)](#) De kulturhistoriske værdier for det enkelte kulturmiljø fremgår af [Kulturhistorisk Redegørelse \(s. 74-75\)](#).

Af KP17's retningslinje Kulturmiljøer 2. fremgår det, at *de udpegede bevaringsværdige kulturmiljøer skal de kulturhistoriske værdier sikres, styrkes og anvendes aktivt, når der sker ændringer i kulturmiljøet. Markante rumlige træk og historiske elementer bør opretholdes og fortsat udgøre visuelle historiske referencer i områderne. Der skal vises hensyn over for områdets oplevelses- og fortælle værdi.*

Landskabet omkring Vilhelmsborg er udpeget til Landbrugslandskab. I denne analyse er det landskabets rum, elementer og udsigter indenfor og i umiddelbar nærhed af projektområdet, der gennemgås i forhold til den konkrete udpegning i den kulturhistoriske redegørelse.

Vilhelmsborg er landskabeligt placeret ved Giber Ådal. Og de større kulturhistoriske landskabselementer, der er velbevaret i det større herregårdsmiljø er: alléen på Vilhelmsborg Allé med en gruppe landarbejderboliger, den sydgående akse fra Vilhelmsborg, allé og trærækker på Bedervej, mindre husmandsbrug og skovpartierne langs Giber Å sammen med en gammel dyrehave og herregårdens landskabelige park.

Projektområdet ligger i det småbakkede landskab afgrænset mod øst af bevoksninger langs Oddervej ved Beder og mod vest et gennemgående læhegn på fredet jorddige ved Mårslet. Letbanesporet (Odderbanen fra 1884) afgrænser mod nord, samt træækken ved Bedervej og Letbanestationen og Giber Ringvej mod syd skjult bag et øst-vest gående bakkedrag.

11. oktober 2023
Side 8 af 8

Af den kulturhistoriske redegørelse fremgår det, at kulturmiljøet er sårbart overfor *yderligere sløring af herregårdslandskabets store markenheder.*

Nord for letbanesporet er oplevelsen af de åbne marker præget af hestefolde og ride-sportsaktivitet, og forbindelsen til herregården sløret. Der er få læhegn i området, og enkelte græsningsenge og jorddiger.

Beplantning (læhegn) på det centrale jorddige og tilgroning ved projektområdets største sø opdeler allerede landskabet i mindre rum. Der er enkelte udsigter gennem området, der skal styrkes og bevares. Dette skal ske via friholdelse og fremhævnning af sigtelinjer mellem de fremtrædende orienteringspunkter i landskabet, som Fodermesterboligen og de kulturhistoriske elementer som jorddiger, sammenhængende lavninger og bakkedraget med mindre grupper bevoksning.

Aarhus Kommune

LANDSKABSANALYSE

Målforhold 1:5000

Dato 07-09-2023

Martin Tranholm

Udskrevet af Frøst